

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING
 Enhet 2

DOM
 2013-03-25
 Meddelad i
 Linköping

Mål nr
 8142-12

SÖKANDE

Lars Blomberg Målare AB, 556521-2429
 Duvkullestigen 4
 587 25 Linköping

Ombud:

Advokat Madeleine Sifvert
 Advokatfirman Nova AB
 Box 55996
 102 16 Stockholm

MOTPART

AB Stångåstaden, 556041-6850
 Box 3300
 580 03 Linköping

Ombud:

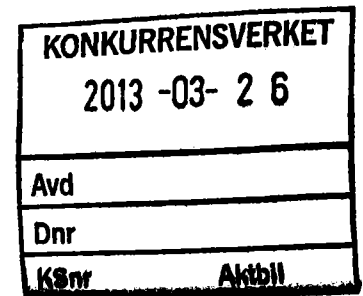
Advokatfirman Delphi KB
 Box 1432
 111 84 Stockholm

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 112040

Postadress
 Box 406
 581 04 Linköping

Besöksadress
 Brigadgatan 3

Telefon
 013-25 10 00

E-post:
 forvaltningsratten@linkoping.dom.se

Telefax
 013-25 11 40

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Stångåstaden AB (Stångåstaden) genomför en upphandling avseende "Ramavtal Måleri city, syd och väst". Upphandlingen genomförs med ett öppet förfarande och avtal ska tecknas med den leverantör som har det lägsta anbudet. I tilldelningsbeslut den 10 december 2012 offentliggjordes att annan än Lars Blomberg Målare AB (Blomberg) hade tilldelats kontrakt och att Blombergs anbud hade förkastats med stöd av 10 kap. 2 § 4 LOU.

Blomberg ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har skett på så sätt att anbudsutvärderingen görs om, varvid även anbudet från Blomberg ska beaktas. Stångåstaden har brutit mot LOU vilket har medfört att Blomberg har lidit skada.

Stångåstaden bestrider bifall till Blombergs yrkande och åberopar i förvaltningsrätten förutom den i tilldelningsbeslutet angivna grunden för utslutning ytterligare grunder.

VAD PARTERNA ANFÖRT

Blomberg

Uppmätning av ytor

Blomberg vann den förra upphandlingen av måleriarbeten och har under det senaste året haft ett ramavtal med Stångåstaden. I den tidigare upphandlingen har Stångåstaden valt en ersättningsmodell som innebär att målerientreprenören får betalt beroende på olika rumstypers storlekar. Stångåstaden har emellertid inte tillhandahållit något underlag avseende storlekarna utan entreprenören har fått mäta storleken på de olika rumstyperna. I praktiken har Blombergs anställda målare således på plats mätt upp storleken på de rum i vilka måleriarbeten utförts och rapporterat dessa. Inrapporterade storlekar har därefter lagts till grund för fakturering. I september

2012 genomförde Stångåstaden en kontroll av Blombergs underlag för fakturering och felaktigheter uppdagades. En av Stångåstaden anlita konsult hade funnit felaktiga mått vid Blombergs fakturering. När Blomberg själva gjorde en utredning visade det sig att målarna hade rapporterat in ytor som vid kontrollmätning var både större och mindre än de mått som framkom vid en kontrollmätning på plats. Det visade sig också att Stångåstadens konsults beräkningar delvis var felaktiga eftersom dessa utgick från ej uppdaterade ritningsunderlag avseende fastigheterna och inte från uppmätningar på plats. Blomberg kunde konstatera att fel förekommit vid målarnas uppmätning, men inte i den utsträckning som Stångåstaden gjorde gällande. Den felaktiga mätningen var till såväl fördel som nackdel för Stångåstaden och den av Stångåstaden påtalade "överdebiteringen" utgjorde inte något nettobelopp eftersom hänsyn inte tagits till "kreditsidan". Stångåstaden meddelade att om Blomberg accepterade att återbetala/kreditera 625 000 kr så kunde parterna "dra ett streck" över meningskiljaktigheterna och fortsätta samarbetet. Blomberg upplevde beloppet som högt, men valde att gå med på förslaget eftersom man önskade en fortsatt god relation till Stångåstaden och ville visa att Blomberg är ett bolag som tar ansvar för eventuella felaktigheter. Blomberg har också utsett en särskild person som ska kvalitetskontrollera uppmätningarna på plats.

Blomberg har under perioden januari – oktober 2012 utfört måleriarbeten för Stångåstaden till ett värde av ca 15,3 MSEK, vilket ger en total årsvolym om ca 18,4 MSEK. Förlikningslikviden om 625 000 kr motsvarar således endast ca 3,4 % av Blombergs årsvolym enligt ramavtalet.

Trots parternas överenskommelse har Stångåstaden beslutat att utesluta Blomberg från den nu aktuella upphandlingen. Som skäl anges att Stångåstaden anser att Blomberg gjort ett allvarligt fel i yrkesutövningen med den tidigare överdebitering som förekommit.

Den lagbestämmelse som Stångåstaden hänvisar till är främst tillämplig i situationer när leverantören inte har följt miljölagstiftning, konkurrenslagstiftning eller bestämmelser om likabehandling i arbetslivet. Bestämmelsen är inte avsedd att användas som ett ytterligare led vid kontraktuella tvistigheter parterna emellan. Vidare utgör inte de felaktigheter i måttagning som parterna diskuterat ett sådant allvarligt fel i yrkesutövningen som avses i LOU. Det bör särskilt beaktas att felaktigheterna är ett beklagligt misstag som har sin grund i att anställda målare inte har haft erforderlig erfarenhet av måttagning. Blombergs har vidtagit åtgärder för att säkerställa att felaktigheter i måttagning inte kommer att ske framöver.

Grunder som inte angetts i uteslutningsbeslutet

Det föreligger inga formella hinder för en upphandlande myndighet att inför domstolen åberopa och föra bevisning även avseende andra grunder för uteslutning än de som angivits i tilldelningsbeslutet. Däremot har det stor betydelse för just bevisvärderingen att de övriga grunderna för uteslutning åberopas först inom ramen för processen. Stångåstaden har i tilldelningsbeslutet hänvisat enbart till påstådd överdebitering. De nu påstådda bristerna avseende anlåtande av underentreprenör samt kvalitetsbrister har parterna diskuterat i oktober och november 2012, och förhållandena var således kända för Stångåstaden när beslutet om uteslutning fattades. Stångåstaden angav dock inte dessa brister som grund för uteslutning, vilket visar att Stångåstaden inte grundade sitt beslut om uteslutning på dessa omständigheter. Vid den tidpunkten var Stångåstaden uppenbarligen inte av den uppfattningen att dessa brister var så pass allvarliga att de utgjorde allvarligt fel i yrkesutövningen. Detta bör ligga Stångåstaden till last vid bevisvärderingen.

Underentreprenörer

Det vitsordas att Blomberg missat att informera Stångåstaden att Blomberg anlitat en underentreprenör för sprutmålning av vissa luckor. Det är fråga

om en mycket skicklig yrkesman som är välkänd i Linköping. Det är svårt att tro att Stångåstaden skulle ha motsatt sig att denne yrkesman anlätades. Det är således enbart fråga om att Stångåstaden erhållit information i efter-skott.

Fakturering av ej utfört arbete

Det bestrids att Blomberg ”vid flera tillfällen skulle ha fakturerat för uppdrag som inte har utförts”. Det som parterna har diskuterat, och som Stångåstaden har framfört synpunkter på, är att Blomberg fakturerat för arbete innan det har avrapporterats i datasystemet. Måleriarbeten avseende tak, väggar och dylika ytor samt tapetsering etc har alltid varit utfört vid tidpunkten för fakturering. Vid något tillfälle har det fakturerats för sprutlackering av luckor innan arbetet varit slutfört. Det är fråga om arbeten av mindre omfattning som utförts av en underentreprenör och som vid tidpunkten för fakturering varit beställt och reglerat med underentreprenören.

Brister i kvalitén

Blomberg bestrider att det skulle förekomma ”brister i kvalitén” i 48 % av de utförda kontrollerna. Stångåstaden anger inte hur många kontroller som genomförts eller vilka lägenheter, ytor etc som avses. Det är oklart vad som avses med kvalitetsbrist. När det gäller måleriarbeten talar man normalt om fel. Föreligger fel ska dessa reklameras och åtgärdas. Blomberg har inte erhållit reklamationer avseende 48 % av utförda uppdrag. Av parternas avtal framgår att vid kontroll noterade fel utan dröjsmål skriftligen ska meddelas entreprenören och att fel ska reklameras skriftligen. En statuskontroll kan utföras, men då ska den utföras av en oberoende person och entreprenören ska ges rätt att närvara. Stångåstaden har inte skriftligen meddelat att fel noterats vid kontroll. Bolaget har inte heller reklamrat i den omfattning som det påstås att det skulle föreligga fel. Kontrollen av utförda måleriarbeten följer inte det regelverk man avtalat om. Det framgår inte heller vad som avses med ”underkänt” respektive ”uppvisat brister”.

Skada

Blomberg har, enligt uppgift från Stångåstaden, lämnat det anbud som har de lägsta anbudspriserna i upphandlingen. Det innebär att bolaget, vid en korrekt genomförd upphandling, skulle ha tilldelats ramavtalet avseende måleriarbeten och erhållit därmed sammanhängande intäkter. Blomberg har således lidit skada på grund av att Stångåstaden, i strid med LOU, uteslutit bolagets anbud.

Stångåstaden

Uppmätning av ytor

Det avgörande för bedömningen om det förelegat allvarligt fel i yrkesutövningen är att Blomberg inte har säkerställt att deras anställda haft relevanta kunskaper för att bolaget skulle kunna uppfylla sina förpliktelser enligt avtalet, att Blomberg inte vid något tillfälle genomfört någon kontrollmätning av ytorna och att Blomberg har överdebiterat Stångåstaden med betydande belopp.

Det är Blomberg som är ansvariga för att deras anställda har för uppdraget relevant kunskap och erfarenhet. Det är bolaget som är ytterst ansvarigt för att uppdrag som man åtagit sig utförs på ett korrekt sätt och i enlighet med vad som avtalats med uppdragsgivaren. Blomberg har haft vetskap om att de anställda inte haft relevant kunskap för att kunna göra korrekta uppmätningar, men har ändå förlitat sig på att inrapporterade ytor är korrekta, vilket visar på nonchalans i förhållande till Stångåstaden som beställare och den avtalade debiteringsmodellen.

Att Blomberg har accepterat att återbetala det belopp som motsvarar bolagets överdebitering påverkar inte bedömningen av om agerandet utgjort ett allvarligt fel i yrkesutövningen, utan får anses vara en självklar följd av att bolaget har brutit mot avtalet. Det är en betydande summa, 625 000 kr,

som Blomberg ska betala tillbaka. Det är inte relationen mellan överdebiterat belopp och total årsvolym som avgör om det är fråga om ett allvarligt fel i yrkesutövningen.

Grunder som inte angetts i uteslutningsbeslutet

Utöver den i uteslutningsbeslutet angivna grunden för uteslutning har Blomberg även begått avtalsbrott genom att inte informera Stångåstaden om underentreprenörer, fakturerat för ej utfört arbete och genom att utförda arbeten brustit i kvalitet. Anledningen till att Stångåstaden inte påtalade samtliga grunder för uteslutning i beslutet om uteslutning är att Stångåstaden ansåg att redan den överdebitering som Blomberg gjort sig skyldig till var fullt tillräcklig för uteslutning. Detta innebar således ingen värdering av allvarlighetsgraden i övriga avtalsbrott.

Underentreprenörer

Blomberg har anlitat underentreprenörer utan att först anmäla dessa till Stångåstaden i enlighet med vad som angetts i avtalet. Detta har medfört att Stångåstaden inte fått möjlighet att kontrollera de anlitate underentreprenörerna, t.ex. avseende betalning av skatter och socialförsäkringsavgifter, innan arbetena påbörjats. Blomberg har anlitat en underentreprenör som saknat F-skattsedel och som inte varit registrerad som arbetsgivare.

Fakturering av ej utfört arbete

Blomberg har, avseende flera beställningar, fakturerat för arbeten som helt eller delvis inte varit utförda och därigenom tillskansat sig betalning som de enligt avtal inte haft rätt till vid faktureringsstidpunkten. Blomberg har därmed gjort sig skyldigt till avtalsbrott.

Brister i kvalitén

Stångåstaden har vid en kontroll kunnat konstatera att ca 48 % av utförda kontroller visar att måleriarbeten brister i kvalitet. Kontrollerna har avsett

64 stycken utrymmen i 22 lägenheter. Av dessa har 27 % fått underkänt och 22 % uppvisat brister. Stångåstaden och Blomberg är oeniga om omfattningen, men oaktat detta är det anmärkningsvärt att en så hög andel av beställningarna uppvisar någon kvalitetsbrist. Stångåstaden har fortlöpande reklamerat fel och brister av utförda arbeten genom att, då fel och brister uppmärksammats, skicka e-postmeddelande till Blomberg med underlag, bilder på bristen, kopia på beställning och fakturakopia.

Skada

Eftersom Blomberg har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen har Stångåstaden inte agerat i strid med LOU när bolagets anbud uteslöts från utvärdering. Blomberg kan följaktligen inte heller lida eller riskera att lida skada.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Grunder som inte angetts i uteslutningsbeslutet

I fråga om uteslutning av en leverantör är det upphandlande myndighet som har bevisbördan för att det förelegat allvarligt fel i yrkesutövningen. Stångåstaden har i tilldelningsbeslutet som grund för sitt beslut att utesluta Blomberg endast angett att Blomberg har begått ett allvarligt fel i yrkesutövningen och detta på grund av att bolaget fakturerat utifrån felaktigt uppmätta ytor. Först hos förvaltningsrätten har Stångåstaden lagt till ytterligare grunder för uteslutningen.

Av praxis från EU-domstolen följer att nationella processuella regler inte tillåts hindra EU-rättens fulla genomslag (domar den 9 mars 1978 i mål C-106/77 Simmental S.p.A., Svensk specialutgåva s. 00075 och den 25 juli 1991 i mål C-221/89 Factortame Ltd m.fl., Svensk specialutgåva s. I-00313). Principen om reformatio in pejus kan därför behöva ge vika i de fall den hindrar att det underliggande rättsmedelsdirektivet (Europaparla-

mentets och Rådets direktiv 2007/66/EG) får full verkan (jfr Kammarrättens i Stockholm dom den 30 maj 2012 i mål nr 924-12, s. 13-15).

Enligt praxis från Högsta förvaltningsdomstolen kan grunder som åberopas först i överinstans prövas om de inte innebär att saken i målet ändras (se dom den 15 februari 2013 i mål nr 351-12).

Med beaktande av angiven praxis och av processekonomiska skäl finner förvaltningsrätten att de av Stångåstaden först i förvaltningsrätten åberopade grunderna för uteslutning kan och bör prövas i detta mål.

Allvarligt fel i yrkesutövningen

Frågan i målet är om Blomberg begått så allvarliga fel i sin yrkesutövning under innevarande avtalsperiod att det motiverar Stångåstadens beslut att med stöd av bestämmelsen i 10 kap. 2 § 4 LOU utesluta Blomberg från att delta i upphandlingen.

Det finns inte någon gemenskapsrättslig definition av begreppet allvarligt fel i yrkesutövningen. Medlemsstaten har istället fått definiera begreppet i sin nationella lagstiftning och själva avgöra om underlåtenhet att fullgöra vissa skyldigheter utgör ett sådant fel. Någon särskild nationell lagstiftning om diskvalificering av vissa leverantörer finns inte i svensk lagstiftning, förutom vissa bestämmelser i brottsbalken och miljölagstiftningen.

Av förarbetena till 10 kap. 2 § 4 LOU (prop. 2006/07:128 sid. 390) framgår att bestämmelsen har utformats i överensstämmelse med bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv (EG) nr 2004/18 av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster. I beaktandesats 43 anges vad avser punkterna 3 och 4 att om det i nationell rätt ingår sådana bestämmelser, kan överträdelse av miljölagstiftning eller lagstiftningen om otillåten samverkan vid offentlig upphandling som har lett till lagakraftvunnen dom

eller beslut med likvärdig effekt betraktas som brott mot leverantörens yrkesetik eller som ett allvarligt fel. I avsnitt två i direktivet anges i artikel 45 punkt 2 under vilka förhållanden en ekonomisk aktör får uteslutas från deltagandet i förfarandet för tilldelning av offentligt kontrakt. Under punkt d anges att det får ske om denne har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen, som på något sätt kan styrkas av den upphandlande myndigheten.

När det gäller frågan om bevisningen för vad som kan anses utgöra ett allvarligt fel i yrkesutövningen kan som nämnts konstateras att bevisbördan åvilar den upphandlande myndigheten. EU-domstolen har i mål C-465/11 klargjort att det inte krävs någon lagkraftvunnen dom avseende det allvarliga felet i yrkesutövningen. Förvaltningsrätten har istället att mot bakgrund av den utredning som presenterats av parterna i målet göra en självständig bedömning av frågan om det är visat att det förekommit allvarligt fel i yrkesutövningen (jfr Kammarrättens i Jönköping dom den 9 juni 2009 i mål 4211-08). Med hänsyn till de konsekvenser tillämpningen av bestämmelsen får för en anbudsgivare bör den nu aktuella bestämmelsen tillämpas restriktivt och endast om det är klart visat att anbudsgivare gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen (jfr Kammarrättens i Göteborg dom den 3 februari 2010 i mål nr 4442-09).

Vad gäller prövningen av om överträdelser i yrkeslivet kan anses allvarliga i upphandlingslagstiftningens mening finns skäl att lyfta fram följande. Av det EG-direktiv som ligger till grund för LOU (se ovan) framgår att allvarligt fel i yrkesutövningen exempelvis kan vara överträdelse av miljölagstiftningen och konkurrenslagstiftningen. Generaladvokat Gulman hävdade i sitt förslag till avgörande till dom C-71/92, kommissionen mot Spanien, (REG 1993 s. 1-5923), p. 95, att kontraktsbrott kunde betecknas som ett allvarligt fel i yrkesutövningen. Kammarrätten i Göteborg har också be-

dömt att avtalsbrott i sig kan utgöra grund för uteslutning enligt 10 kap. 2 § 4 LOU, se kammarrättens dom den 15 april 2011 i mål nr 2090-11.

Stångåstaden har som grunder för uteslutning av Blomberg i aktuell upphandling angett att Blomberg överdebiterat utförda arbeten och debiterat ej utförda arbeten, att Blomberg inte informerat om vilka underentreprenörer man använt sig av och att Blombergs tidigare arbeten brustit i kvalitet.

Blomberg medger att det har skett en överdebitering, men att parterna därefter gjort en överenskommelse och att bolaget har betalat tillbaka det av Stångåstaden angivna beloppet. Dessutom har man vidtagit åtgärder för att samma sak inte ska hända igen. Avseende underentreprenör medger Blomberg att man anlitat en underentreprenör utan att meddela Stångåstaden, men uppger att Stångåstaden troligtvis inte motsatt sig anlitandet av denna underentreprenör om man fått informationen innan anlitandet. Fakturering utan att arbetet har varit slutfört har skett vid något tillfälle avseende mindre arbeten då arbetet beställts och reglerats med en underentreprenör. Blomberg bestrider att det skulle föreligga brister i kvalitén i 48 % av utförda kontroller. Det är oklart hur kontrollerna har skett och bolaget har inte getts möjlighet att vara med vid kontrollerna. Det är också oklart vad som avses med kvalitétbrist. Blomberg har inte erhållit reklamationer avseende 48 % av utförda uppdrag.

Det är i målet ostridigt att Blomberg har överdebiterat Stångåstaden och att bolaget har fakturerat för arbete som ännu inte utförts, även om parterna inte är överens om omfattningen. Det är också ostridigt att Blomberg har anlitat en underentreprenör utan att informera Stångåstaden.

Av vad som framgår av handlingarna gör förvaltningsrätten bedömningen att överdebiteringen har skett systematiskt och med uppsåt. Även om det är målare, anställda eller kontrakterade av bolaget, som har rapporterat in ytorna har de gjort detta i Blombergs namn och bolaget bär ansvaret för att

kontrollera att deras anställda sköter arbetet på ett korrekt sätt. Blomberg har dock inte kontrollerat detta utan överdebiteringen upptäcktes först i samband med att Stångåstaden kontrollerade faktureringen. Därefter har Blomberg betalat tillbaka det av Stångåstaden begärda beloppet och vidtagit åtgärder för att korrekta ytor ska rapporteras framöver. Oavsett hur stor del av den totala rapporteringen som har varit felaktig konstaterar förvaltningsrätten att det skett vid upprepade tillfällen och att det sammantaget rör sig om betydande belopp samt att händelserna skadar förtroendet för bolaget. Förvaltningsrätten finner därför att Blomberg, genom nu nämnda agerande, har gjort sig skyldigt till allvarligt fel i yrkesutövningen.

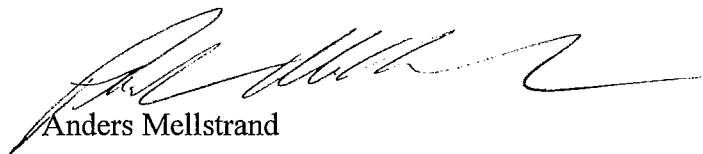
En grundläggande princip inom entreprenad får anses vara att man, om inte annat är överenskommet, inte fakturerar arbeten som ännu inte utförts. Blomberg har medgett att man har fakturerat ej utförda arbeten, vilket enligt förvaltningsrätten innebär att Blomberg har gjort sig skyldigt till fel i yrkesutövningen. Stångåstaden har dock inte visat att bristen är av sådan omfattning att den kan anses utgöra allvarligt fel i yrkesutövningen i LOU:s mening.

I avtalet mellan parterna framgår att Blomberg ska informera Stångåstaden vid anlåtande av underentreprenörer. Genom att Blomberg inte har följt detta har bolaget brutit mot avtalet och gjort sig skyldigt till fel i yrkesutövningen. Stångåstaden har dock inte visat att bristen är av sådan omfattning att den kan anses utgöra allvarligt fel i yrkesutövningen i LOU:s mening.

Beträffande bristerna i kvalité finner förvaltningsrätten att Stångåstaden inte kunnat visa att bristerna är av sådan omfattning att de kan anses utgöra allvarligt fel i yrkesutövningen i LOU:s mening.

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att Stångåstaden visat att Blomberg gjort sig skyldigt till så allvarliga fel i sin yrkesutövning att Stångåstaden haft lagligt stöd för att utesluta bolaget från upphandlingen. Vad Blomberg anfört visar inte att Stångåstaden brutit mot LOU eller någon av de EU-rättsliga principerna. Blombergs ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D LOU).

Anders Mellstrand

Föredragande har varit Johanna Blom.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1D LOU